

بیماران

بیماران از کسانی اند که خدا در قرآن به آن ها نظر رحمت کرده و برخی از تکلیف ها را از آنان برداشته یا به دوران بعد از بیماری موقوف کرده است، چنان که درباره روزه داری فرموده: بیماران یا مسافران در روزهای دیگر روزه بگیرند. در موضوع جایگزینی تیمم به جای غسل یا وضو نیز می فرماید: ... اگر بیمار یا مسافر بودید ... و آب در اختیار نداشتید [یا استفاده از آب زیان داشت] پس با خاک پاک تیمم کنید. درباره رفع تکلیف جهاد از بیماران نیز می فرماید: بر ناتوانان و بیماران و فقیرانی که هزینه سفر یا نفقه عیال خود را ندارند تکلیف جهاد نیست . درباره تعامل با بیماران توصیه های فراوانی از پیشوایان دین آمده که در اینجا در محورهای عیادت از بیمار، پاداش عیادت، و ادب عیادت، به ذکر روایاتی بسنده می شود:

عیادت از بیمار

سفارش به عیادت از بیمار : امیرمؤمنان (س) فرمود: رسول خدا (ص) ما را به عیادت بیمار فرمان داده است.

امام صادق (ع) فرمود: از بیمارانتان عیادت کنید و از آنان درخواست دعا کنید که دعای آنان برابر با دعای فرشتگان است.

اهمیت عیادت بیمار مؤمن: امام صادق (ع) فرمود: مؤمن بر مؤمن هفت حق دارد که اگر آن ها را رعایت نکند از ولایت و طاعت الهی خارج می شود. هفتمین حق این است که ... در زمان بیماری از او عیادت کند.

مراقبت از بیمار همسفر : رسول خدا (ص) فرمود: هرگاه در سفر بودید و یکی از شما بیمار شد، سه روز توقف و از وی مراقبت کنید.

شخصی به نام مرازم بن حکیم می گوید: با محمد بن مصادف در سفر حج بودم که در مدینه بیمار شدم. وی مرا تنها رها می کرد و به مسجد می رفت. من نزد پدر او از فرزندش گله کردم. او هم ماجرا را با امام صادق (ع) در میان گذاشت. آن حضرت به محمد بن مصادف پیغام داد که اگر در خانه می ماندی و از بیمار پرستاری می کردی ثوابش از عبادت در مسجد بیشتر بود.

عیادت از بیماران اهل سنت : امام صادق (ع) به زید شخام فرمود: ای زید! با اهل سنت به روش خودشان برخورد کنید؛ در مساجدشان نماز بگذارید و از بیمار آنان عیادت کنید و در تشییع جنازه آنان شرکت کنید و اگر می توانید امامت و اذان گویی را بر عهده بگیرید این کار را انجام دهید. اگر شما چنین کنید آنان خواه گفت اینان جعفری اند و خدا رحمت کند جعفر را که یارانش را چه خوب تربیت کرده است و اگر چنین نکنید خواهند گفت اینان جعفری اند و خدا با جعفر چه کند! که یارانش را چه بد تربیت کرده است .

همنشینی با بیماران پوستی : در یکی از روزهایی که رسول خدا(ص) اطعام می کرد، مردی سیاه چهره و مبتلا به بیماری آبله (بیماری ساری و واگیر) که پوستش تاول زده بود وارد شد . وی چون می خواست کنار کسی بنشیند او از کنارش برمی خاست. پیامبر (ص) [وقتی چنین دید] او را کنار خود نشانید.

بیماران بی عیادت: امام صادق (ع) فرمود: در بیماری چشم درد عیادتی نیست و در بیماری کمتر از سه روز هم عیادتی نیست و اگر عیادت از بیمار لازم شد یک روز در میان انجام گیرد و اگر بیماری به درازا کشید بیمار را به خانواده اش واگذارند [تا به هر صورتی که آسایش بیمار در آن است، با او رفتار کنند].